

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Verordening jeugdhulp 2026 en verordening maatschappelijke ondersteuning 2026
Portefeuillehouder:	M. Peters
Datum college besluit:	14 oktober 2025
Behandelend ambtenaar:	Mariël de Boer en Rosèl Stevens
Registratienummer:	GZDGCB2193111/2229959

Inleiding

De gemeente Culemborg beschikt momenteel over één gecombineerde [verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp \(2020\)](#). Gezien landelijke en lokale ontwikkelingen is er behoefte aan meer duidelijkheid en focus. Daarom wordt voorgesteld de gecombineerde verordening te vervangen door twee afzonderlijke verordeningen: de Verordening Jeugdhulp 2026 en de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2026.

Met deze verordeningen wordt uitvoering gegeven aan de wettelijke verplichtingen uit de Jeugdwet (art. 2.9) en de Wmo 2015 (art. 2.1.3 en 2.1.4). De nieuwe kaders sluiten aan bij de Hervormingsagenda Jeugd, jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep en landelijke en regionale ontwikkelingen op het gebied van kwaliteit en betaalbaarheid binnen de Wmo.

Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. De Verordening Jeugdhulp Culemborg 2026 (GZDGCB2193111/2229957) vast te stellen.
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning Culemborg 2026 (GZDGCB2193111/2229950) vast te stellen.
3. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Culemborg 2020 per 01-01-2026 in te trekken.

Argumenten

1.1 en 2.1 De splitsing van Jeugdwet en Wmo geeft inwoners en professionals meer duidelijkheid en voorkomt vermenging van regels en procedures.

De huidige gecombineerde verordening uit 2020 leidde regelmatig tot verwarring, omdat bepalingen uit de Wmo

en de Jeugdwet door elkaar heen liepen. Door de verordeningen los te trekken ontstaat er voor inwoners en professionals een helder juridisch kader per domein, wat de toegankelijkheid en uitvoerbaarheid ten goede komt.

1.2 en 2.2 In beide verordeningen is het proces van melding, onderzoek en aanvraag juridisch correct vastgelegd, waardoor rechtszekerheid en transparantie toenemen.

De nieuwe opzet sluit aan bij de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep. Het onderscheid tussen melding, onderzoek en formele aanvraag is duidelijk verankerd. Hierdoor weten inwoners beter waar zij recht op hebben en wordt de besluitvorming door de gemeente juridisch sterker en transparanter.

1.3 Voor de jeugdhulp is een uitgebreid toetsingskader opgenomen rond gebruikelijke hulp en eigen kracht, wat aansluit bij jurisprudentie en de Hervormingsagenda Jeugd.

Door leeftijdscriteria, draagkracht van ouders en de inzet van het sociale netwerk expliciet te benoemen, is beter vastgelegd welke ondersteuning in redelijkheid van ouders en omgeving verwacht mag worden. Dit zorgt voor consistentie in de beoordeling en versterkt de lijn van normaliseren en eigen kracht.

1.4 en 2.3 Voor het persoonsgebonden budget (pgb) zijn aparte voorwaarden en weigeringsgronden vastgelegd; zorg in natura blijft uitgangspunt.

Dit biedt inwoners duidelijkheid en rechtszekerheid, en voorkomt dat pgb's oneigenlijk worden ingezet. Door zorg in natura als uitgangspunt te nemen, borgen we continuïteit en kwaliteit. Alleen als een pgb aantoonbaar beter passend is en zorgvuldig onderbouwd wordt, komt dit in aanmerking.

1.5 en 2.4 Nieuwe thema's zoals vervoer, vaktherapie (jeugd) en aangescherpte kwaliteitseisen en prijs-kwaliteitverhouding (Wmo en jeugd) zijn expliciet geregeld.

In de oude verordening waren deze onderwerpen niet of onvoldoende uitgewerkt. Door nu heldere kaders te stellen, ontstaat er voor inwoners duidelijkheid over de voorwaarden en voor aanbieders voorspelbaarheid over de eisen. Dit draagt bij aan doelmatige besteding van middelen en passende ondersteuning.

1.6 en 2.5 Beide verordeningen borgen de samenhang en afstemming met andere domeinen (zorg, onderwijs, participatie) en versterken daarmee de continuïteit van zorg en ondersteuning.

Veel hulpvragen van inwoners raken meerdere leefdomeinen. Door de afstemming expliciet te regelen, bevorderen de nieuwe verordeningen een integrale aanpak en voorkomen we dat voorzieningen langs elkaar heen werken of dubbel worden ingezet.

1.7 en 2.6 Evaluatie en medezeggenschap zijn structureel opgenomen, met een tweejaarlijkse evaluatie richting de raad.

Door deze evaluatieplicht en de nadruk op participatie van cliënten en ouders is geborgd dat de uitvoering van de verordeningen regelmatig tegen het licht wordt gehouden. Dit geeft de raad de mogelijkheid om tijdig bij te sturen en versterkt de betrokkenheid van inwoners.

Kanttekeningen

1.1 en 2.1 Implementatie bij uitvoeringsteams en aanbieders vraagt extra aandacht.

De nieuwe kaders brengen inhoudelijke wijzigingen met zich mee, zoals het scherpere onderscheid tussen melding, onderzoek en aanvraag en de nieuwe bepalingen rond pgb en vervoer. Dit betekent dat medewerkers van het Sociaal Team en zorgaanbieders moeten worden geschoold en geïnformeerd, zodat zij de nieuwe regels goed kunnen toepassen. Zonder deze implementatie-inspanningen bestaat het risico dat er onduidelijkheid ontstaat bij de uitvoering.

1.2 en 2.2 Landelijke en regionale ontwikkelingen kunnen toekomstige aanpassing vereisen.

De Hervormingsagenda Jeugd en ontwikkelingen in de Wmo zijn nog volop in beweging. Nieuwe landelijke regelgeving, jurisprudentie of regionale afspraken kunnen ertoe leiden dat de verordeningen binnen enkele jaren

opnieuw aangepast moeten worden. Dit vraagt om flexibiliteit en periodieke monitoring om ervoor te zorgen dat de lokale verordeningen actueel en uitvoerbaar blijven.

Kosten, Baten, Dekking

Het vaststellen van de nieuwe verordeningen brengt geen directe extra kosten met zich mee. De financiële effecten hangen samen met de uitvoering en worden meegenomen in de reguliere begroting en inkoopafspraken. Incidentele invoeringskosten zijn niet aan de orde; implementatie kan binnen de bestaande capaciteit plaatsvinden.

Personele en/of Juridische gevolgen

Juridisch gezien voldoen de verordeningen aan de verplichtingen van de Jeugdwet en de Wmo 2015. Voor de organisatie betekent dit dat uitvoeringsteams vertrouwd moeten raken met de aangescherpte procedures en kaders. Dit wordt binnen de bestaande formatie gerealiseerd.

Communicatie en Burgerparticipatie

Na vaststelling door de gemeenteraad worden de verordeningen op 1 januari 2026 gepubliceerd en inwoners geïnformeerd via de gemeentelijke website. Het Sociaal Team en aanbieders ontvangen duidelijke instructies en ondersteunend materiaal, zodat de nieuwe werkwijze zorgvuldig wordt ingevoerd en inwoners er geen hinder van ondervinden.

Bijlagen:

1. Verordening Jeugdhulp Culemborg 2026 (GZDGCB2193111/2229957)
 2. Verordening maatschappelijke ondersteuning Culemborg 2026 (GZDGCB2193111/2229950)
 3. Verschil tussen verordening 2020 en verordening jeugdhulp 2026 (GZDGCB2193111/2229968)
 4. Verschil Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 versus 2026 (GZDGCB2193111/2229970)
-

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB2193111/2229959

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. De Verordening Jeugdhulp Culemborg 2026 (GZDGCB2193111/2229957) vast te stellen.
 2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning Culemborg 2026 (GZDGCB2193111/2229950) vast te stellen.
 3. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Culemborg 2020 per 01-01-2026 in te trekken.
-

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 27 november 2025

De griffier
D. van der Harst

De voorzitter
G.D. Renkema